

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/69/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013201104
Dátum vydania rozhodnutia:	18.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013201104.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Kataríny Benczovej, v právnej veci žalobcu: P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F. XXX, právne zastúpeného JUDr. Zsoltom Suverom, Advokátska kancelária so sídlom Murgašova 3, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.p.: SLV-PS-PK-24/2013 zo dňa 04. apríla 2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S 154/2013-41 zo dňa 20. júna 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S 154/2013-41 zo dňa 20. júna 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.p.: SLV-PS-PK-24/2013 zo dňa 04. apríla 2013, ktorým žalovaný zamietol rozklad a potvrdil personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky č. 765 zo dňa 09. januára 2013 o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“). Dôvodom prepustenia bola skutočnosť, že žalobca dňa 15. novembra 2012 po tom ako o 07:00 hod. nastúpil na výkon služby, bol pracovníkmi sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v rámci neplánovanej kontroly zameranej okrem iného aj na dodržiavanie zákazu požívania alkoholických nápojov alebo iných návykových látok príslušníkmi policajného zboru, v čase o 07:27 hod. podrobený dychovej skúške na alkohol s výsledkom 0,16 mg/l, čo predstavuje 0,33 promile

alkoholu a následne v čase o 07:44 hod. opakovanej dychovej skúške s rovnakým výsledkom, čím porušil služobnú prisahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa odôvodnenia rozsudku mal krajský súd za preukázané, že žalobca nastúpil do výkonu štátnej služby pod vplyvom alkoholu, čo vyplynulo z dychových skúšok certifikovaného testera. Znalecký posudok vylúčil pozitívny výsledok druhej dychovej skúšky v prípade, ak by pred ňou neboli aplikované liečivá obsahujúce etanol. Žalobca pred vykonaním dychových skúšok neuviedol žiadnu okolnosť, ktorá by ovplyvnila výsledok skúšok. Podľa názoru súdu bolo irelevantné, v akej forme žalobca alkohol požil, či vo forme liečiva alebo iného alkoholu - etanol obsahujúceho nápoja. Podstatné v tomto prípade bolo to, že žalobca nastúpil do výkonu služby po jeho požití, čo bolo preukázané dychovými skúškami s pozitívnym výsledkom. Je všeobecne známe, že alkohol použitý v sprejoch slúžiacich na dezinfekciu ústnej dutiny nie je po uplynutí 5 až 10 minút v dychu merateľný. Žalobcovi však bola zistená prítomnosť alkoholu v dychu aj s časovým odstupom 17 minút (druhá skúška) po požití vody z vodovodu, kedy mu bola zistená hladina alkoholu 0,33 promile. Je teda vylúčené, aby len použitie spreja na dezinfekciu ústnej dutiny a hrdla spôsobilo po uplynutí daného času nameraný zostatok alkoholu v dychu. O okolnosti, že pred druhou dychovou skúškou nesmie použiť toaletné a iné prostriedky bol žalobca riadne informovaný. Na základe uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru totožnému so záverom žalovaného, že žalobca porušil svoju povinnosť uloženú mu zákonom aj internými predpismi tak, ako to skonštatoval žalovaný. Žalovaný pri rozhodovaní postupoval v súlade so zákonom, dostatočne zistil skutočný stav vecí, a preto nie je dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žiadal napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu zrušiť, vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania z dôvodu, že rozhodnutia vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia vecí; zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov; zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie vecí; rozhodnutia sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov a v konaní správneho orgánu bol zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

V dôvodoch odvolania uviedol, že pracovníci sekcie kontroly boli tí, ktorí ho po vykonaní dychových skúšok využívajúc stav jeho prekvapenia a následného psychického vypätia vyvolaného absolútnou nevedomosťou o príčine pozitívnych výsledkov od vykonania krvnej skúšky odradili, aj to aj napriek tomu, že on o vykonanie krvnej skúšky pôvodne žiadal. Uviedol, že nie je možné spoľahlivo a s určitosťou vylúčiť aplikáciu lieku (spray) Stopangin jeho strieknutím do ústnej dutiny pred opakovaným meraním. Úradný záznam o pozitívnom výsledku dychových skúšok zo dňa 15. novembra 2012 s poučením podpísal v stave prekvapenia, v spojení s psychickým vypätím spôsobeného nevedomosťou o príčine pozitívneho výsledku prvej dychovej skúšky. Žalobca nemal nijakú vedomosť o tom, že ním požitie lieky, resp. niektoré z nich obsahujú určité malé množstvo etanolu, a preto si na zmiernenie náhleho a silného dráždenia v hrdle liek Stopangin (spray) nevedome aplikoval do ústnej dutiny aj pred vykonaním opakovanej dychovej skúšky. Uviedol, že žalovaný sa nijako nevysporiadal s priebehom doterajšieho výkonu služby, navyše v deň vykonania kontroly ako člen hliadky v rámci výkonu štátnej služby nevedel a ani nemal viesť žiadne motorové vozidlo, ale kontrolovať hraničný úsek s drevným porastom. Trval na požiadavke na právne vyhodnotenie obsahu výpovede svedka Mgr. I., ktorý uviedol, že žalobca medzi vykonávaním dychových skúšok stál blízko neho a videl ako si žalobca niečo prikladá k ústam, čím podľa žalobcu jednoznačne pripustil aplikáciu lieku Stopangin (spray) žalobcom, v nadväznosti na čo sa žalovaný nevysporiadal so závermi doplneného odborného stanoviska. Rovnako namietal nedostatočné vyhodnotenie správy služobnej lekárky ktorú navštívil ešte dňa 12. novembra 2012, a ktorá mu odporučila užívanie voľnopredajných liekov. Namietal aj správnosť zistení ohľadne jeho monitorovania počas prestávky medzi meraniami a skutočnosť, že správne orgány sa pri svojom postupe a vydávaní rozhodnutia neriadili dôsledne príslušnými ustanoveniami zákon a o policajnom zbore. Poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/23/2012 z 25. septembra 2012 a 2Sžo/12/2014 z 16. apríla 2014 vydané v obdobných právnych konaniach.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny a v súlade so zákonom potvrdiť. Zotrval na vyjadrení k žalobe, v ktorom sa podrobne vyjadril ku všetkým relevantným námietkam a uviedol, že žalobca v odvolaní neuvádza žiadne relevantné nové skutočnosti ako tie, ktoré už boli predmetom konania pred prvostupňovým súdom, a s ktorými sa podrobne a vyčerpávajúcym spôsobom vysporiadal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a konanie mu predchádzajúce v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia vyvesené na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, najmenej 5 dní vopred, a rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu súdneho a administratívneho spisu žalovaného zistil, že minister vnútra Slovenskej republiky personálnym rozkazom č. 765 zo dňa 09. januára 2013 podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. prepustil zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, nstržm. P. O., zaradeného v stálej štátnej službe vo funkcii referent oddelenia hraničnej kontroly PZ Ubl'a, Riaditeľstva hraničnej polície Sobrance, Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia PZ, služobného úradu MV SR, z dôvodu zvlášť hrubého porušenia služobnej prisahy. Prepustenie bolo vopred prerokované vo výbore základnej organizácie odborového zväzu polície v Slovenskej republike č. 10-29 v Sobranciach. Skutok, ktorý mu je kladený za vinu spočíva v tom, že nebol čestným a disciplinovaným príslušníkom Policajného zboru, keď vykonával štátnu službu pod vplyvom alkoholických nápojov napriek tomu, že bol riadne oboznámený so sprísnenými opatreniami v súvislosti s požívaním alkoholických nápojov.

Žalobca sa dopustil skutku tak, ako je špecifikovaný v personálnom rozkaze. Dňa 15. novembra 2012 po tom ako o 07:00 hod. nastúpil na výkon služby, bol pracovníkmi sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra slovenskej republiky v rámci neplánovanej kontroly zameranej okrem iného aj na dodržiavanie zákazu požívania alkoholických nápojov alebo iných návykových látok príslušníkmi policajného zboru, v čase o 07:27 hod. podrobený dychovej skúške na alkohol s výsledkom 0,16 mg/l, čo predstavuje 0,33 promile alkoholu a následne v čase o 07:44 hod. opakovanej dychovej skúške s rovnakým výsledkom, čím mal porušiť služobnú prisahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a za daných okolností by jeho ponechanie v služobnom pomere bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Zvlášť hrubé porušenie služobnej povinnosti spočíva v tom, že žalobca nevykonával riadne štátnu službu, keď počas nej porušil ust. § 136 písm. d/ zákona č. 73/1998 Z. z., bod 9 písm. a/ časti I. rozkazu Ministra vnútra SR č. 6/1997 o úlohách na zvýšenie morálneho stavu a disciplíny príslušníkov PZ, čím zvlášť hrubým spôsobom porušil aj základné povinnosti policajta uvedené v § 48 ods. 3 písm. a/, b/, g/, h/ zákona č. 73/1998 Z. z.. Z rozkazu ministra vnútra SR č. 2/2002 v znení rozkazu ministra vnútra SR č. 63/2003 vyplýva, že ak sa u policajta počas výkonu služby zistí, že je pod vplyvom alkoholu, bude sa to považovať za porušenie služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom.

V predloženom administratívnom spise sa nachádza certifikát o overení prístroja Alcotest Dräger 7410, výr. č. ARKA-0175, ktorým bola dychová skúška vykonaná, a preto nie je relevantný dôvod na spochybnenie výsledkov merania. Z odborného vyjadrenia Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave zo dňa 03. decembra 2012, vyplýva, že za predpokladu, že medzi prvou a druhou dychovou skúškou žalobca jednoznačne nepoužil ním uvádzané lieky, tak potom je jednoznačne vylúčený ich vplyv na druhú dychovú skúšku o 07.44 hod.. Zo zaslaného doplnenia stanoviska zo dňa 11. decembra 2012 vyplýva, že v prípade použitia prípravkov s obsahom etanolu v ústnej dutine zostáva malé množstvo etanolu, ktoré môže ovplyvniť výsledok dychovej skúšky, v prípade, ak sa táto vykonáva v intervale 5 - 15 minút po požití týchto prípravkov. Takáto aplikácia navodzuje krátkodobú prítomnosť etanolu v dychu, nie v krvi. Z predložených svedeckých výpovedí vyplýva, že žalobca v inkriminovanom čase

nepožil ním uvádzané lieky. Takisto žalobca po vykonaní prvej dychovej skúšky s pozitívnym výsledkom potvrdil svojim podpisom oboznámenie sa s poučením, že pred dychovou skúškou nesmie používať žiadne liečivá. V rámci absolvovania meraní a po oboznámení s výsledkami a riadnom poučení výslovne uviedol, že nežiada o vykonanie lekárskeho vyšetrenia na preverenie správnosti týchto výsledkov.

Na základe podaného rozkladu žalobcu minister vnútra Slovenskej republiky preskúmaným rozhodnutím rozklad ako nedôvodný zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. Podľa odôvodnenia rozhodnutia bolo protiprávne konanie zakladajúce dôvod prepustenia zo služobného pomeru žalobcovi preukázané zákonným spôsobom, minister vnútra Slovenskej republiky v medziach zákona a povolenou voľnou úvahou, v ktorej je nezastupiteľný, posúdil intenzitu porušenia služobnej prísahy a služobnej povinnosti žalobcu a jej dôsledky na záujmy štátnej služby zhodne ako prvostupňový orgán.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Právna úprava výkonu štátnej služby príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej „štátna služba“) a právne vzťahy, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a skončením štátnej služby sú primárne obsiahnuté v zákone č. 73/1998 Z. z. a v interných predpisoch, na ktoré odkazujú preskúmané rozhodnutia.

Tretia časť zákona o Policajnom zbore v ustanovení § 47 až § 63 upravuje služobnú disciplínu a disciplinárnu právomoc, a deviata časť zákona upravuje skončenie služobného pomeru v ustanoveniach § 189 až 199.

Podľa § 47 zákona č. 73/1998 Z. z. služobná disciplína policajtov spočíva v dôslednom plnení povinností ustanovených Ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, služobnou prísahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

Podľa § 48 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z., policajt je povinný:

- a/ plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený,
- b/ vykonávať štátnu službu osobne, riadne a včas,
- g/ v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor,
- h/ dodržiavať služobnú disciplínu.

Podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

V preskúmanej veci sa podstatné námietky žalobcu týkali procesného postupu žalovaného a skutočnosti, že jeho konanie bolo nesprávne právne kvalifikované ako porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom.

Podľa § 233 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z., oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na ten účel je povinný obstarat' si na rozhodnutie potrebné podklady.

Oprávnený orgán posudzuje rovnako dôkladne všetky rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo neprospech účastníka konania (ods. 2 citovaného zákona č. 73/1998 Z. z.).

Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú

v súlade s právnymi predpismi. Dôkazom sú najmä výpovede, vyjadrenia osôb vrátane účastníkov konania, odborné posudky, znalecké posudky, správy, vyjadrenia, potvrdenia orgánu a organizácií, listiny, veci a obhliadka. Účastník konania je oprávnený navrhovať na podporu svojich tvrdení dôkazy. Oprávnený orgán hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§ 328 zákona č. 73/1998 Z. z.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodujúci o odvolaní proti rozsudku krajského súdu, ktorým rozhodol o žalobe po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu správnych orgánov zhodne s krajským súdom dospel k záveru, že sú v súlade so zákonom. Všetky dôkazy zadovážené v konaní vychádzajú z výsledkov šetrenia a materiálu, ktorý je súčasťou spisu, a preto odvolací súd nemal dôvod pochybovať o ich zákonom nadobudnutí. Získané poznatky a priebeh udalostí sú zdokumentované aj v zápisnici o výsluchu osôb na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci a v úradnom zázname o pozitívnom výsledku dychovej skúšky zo dňa 15. novembra 2012, v ktorom sám žalobca podpísal poučenie pred vykonaním opakovanej skúšky: „V čase minimálne 15 minút pred vykonaním dychovej skúšky nesmie kontrolovaný zamestnanec alebo osoba používať ústnu kozmetiku, nesmie požívať žiadne požívatinu (lieky, liečivá, nápoje, jedlá a pod.) ani pochutiny (žuvačky a pod.), v čase kratšom ako dve minúty pred vykonaním dychovej skúšky nesmie fajčiť. Na sebe ani pri sebe nesmie mať mobilný telefón ani iný vysielateľ. Výsledok merania môže ovplyvniť grgnutie a vracanie v čase kratšom ako 15 minút pred vykonaním dychovej skúšky.“.

Pri rozhodovaní o prepustení zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru je potrebné, aby bolo dostatočne preukázané, že protiprávnym konaním porušil služobnú povinnosť a služobnú prísahu zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo zároveň na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Ak vezmeme do úvahy, že zodpovednosť policajtov je širšieho rozsahu a posudzuje sa prísnejšie, čo zodpovedá ich spoločenskému postaveniu, bolo by v príkrom rozpore s dôležitými záujmami štátnej služby aby v služobnom pomere zotrval policajt, ktorý sa dopustil protiprávneho konania, spočívajúceho v porušení svojich základných povinností.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval za dôvodné na námietky žalobcu, že jeho konanie bolo nesprávne právne posúdené ani na námietky týkajúce sa postupu správneho orgánu a nedostatočného zistenia stavu veci. Rozhodnutie žalovaného obsahuje všetky formálne aj obsahové náležitosti, ktoré vyžaduje ustanovenie § 241 zákona č. 73/1998 Z. z., obidva správne orgány postupovali v intenciách vyššie citovaných právnych noriem, vo veci zistili skutočný stav a zo skutkových okolností vyvodili aj správny právny záver.

K jednotlivým odvolacím dôvodom Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že tvrdenie o tom, že vykonanie odboru krvi žalobca nežiadal v dôsledku stresu a údajnej manipulácie kontrolných orgánov sú absolútne nevieryhodné. Žalobca ako príslušník policajného zboru nepochybne musel byť pripravený na zvládanie nepomerne vyššej miery stresu ako je stres súvisiaci s prípadným skreslením výsledkov vyšetrenia na prítomnosť etanolu v dychu požitím voľne dostupných liekov a nepochybne by bolo logické očakávať, že takáto osoba by bez problémov súhlasila s absolvovaním ďalšieho vyšetrenia. Nie je vieryhodné ani tvrdenie, že medzi dvoma skúškami na prítomnosť etanolu v dychu si v rozpore s podpísaným poučením a bez toho, aby to zaregistrovali ostatní prítomní, aplikoval dávku lieku Stopangin. Nebolo dôvodné ani namietanie nezohľadnenia výpovede kpt. P. U., nakoľko tento podľa úradného záznamu tvoriaceho súčasť administratívneho spisu uviedol iba to, že je možné, že si žalobca v období medzi kontrolami niečo striekal alebo vkladal do úst, pretože si všimol, ako si niekoľko krát prikladal ruku k ústam a pokašľoval, taktiež sa chytal za hlavu. Toto rozhodne nie je možné považovať za potvrdenie toho, že by si žalobca aplikoval spray Stopangin, ako je tvrdené v odvolaní. Za danej situácie bolo dostatočne a vecne správne vyhodnotené aj stanovisko KEÚ vypracované vo veci, vrátane jeho doplnenia, ako aj vyjadrenie služobnej lekárky. Rovnako je dostatočné správne uváženie v otázke, či za danej situácie je ďalšie zotrvanie žalobcu v rozpore s dôležitými záujmami štátnej služby, nakoľko nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom.

Vzhľadom na uvedené sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil so závermi krajského súdu

ohľadne dôvodnosti zamietnutia žaloby a napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p.).

O nepriznaní trov odvolacieho konania účastníkom rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. z dôvodu, že žalobca bol procesne neúspešný a žalovanému zákonný nárok na ich náhradu nevznikol.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.